

Pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

**13. Međunarodni
znanstveni skup**

**PRVI SVJETSKI
RAT /1914.-1918./
I GLAZBA**

*Skladateljske strategije,
izvedbene prakse i
društveni utjecaji*

Zagreb, 24-27. listopada 2017.

Hrvatski institut za povijest,
Zlatna dvorana, Opatička 10,
10000 Zagreb

Organizatori

Hrvatsko muzikološko društvo, Hrvatski institut za povijest, Odsjek za povijest hrvatske glazbe HAZU

Under the Auspices of the Croatian Academy of Sciences and Arts

*13th International
Musicological Conference*

**THE GREAT
WAR /1914-1918/
AND MUSIC**

*Compositional Strategies,
Performing Practices, and
Social Impacts*

Zagreb, 24-27 October 2017

Croatian Institute for History,
Golden Hall, Opatička 10,
10000 Zagreb

Organizers

Croatian Musicological Society,
Croatian Institute for History,
Department for History of Croatian Music of the Croatian Academy of Sciences and Arts

UTORAK / TUESDAY, 24. 10. 2017.

10:00 – 10:45 | POZDRAVNI GOVORI / WELCOME SPEECHES

Zvonko Kusić

Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti /
President of the Croatian Academy of Sciences and Arts

Koraljka Kos

Akademkinja / Member of the Academy
Voditeljica Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU / Director of the Department for
History of Croatian Music of the Croatian Academy of Sciences and Arts

Jasna Turkalj

Ravnateljica Hrvatskog instituta za povijest /
Director of the Croatian Institute for History

Stanislav Tuksar

Akademik / Member of the Academy
Predsjednik Hrvatskog muzikološkog društva /
President of the Croatian Musicological Society

10:45 – 11:00 | PREDAH / REFRESHMENT

11:00 – 11:30 | PLENARNO IZLAGANJE / KEYNOTE PAPER

11:00

Richard Taruskin (Berkeley, SAD/USA)
"Pathos Is Banned"
"Patos je zabranjen"

SJEDNICA / SESSION I: OPĆE TEME / GENERAL THEMES

Predsjedateljica / Chair: Jolanta Guzy-Pasiak

11:40

Meglena Zhivkova Apostolova (Šumen/Shumen, Bugarska/Bulgaria)
The War that Changed the Musical Picture of the Twentieth Century
Rat koji je promijenio glazbenu sliku 20. stoljeća

12:00

Ryszard Daniel Golianek (Poznań, Polska/Poland)
Poland Has not Perished yet... Polish Themes in European Music 1900–1920
Još Poljska nije propala... Poljske teme u europskoj glazbi 1900–1920.

12:20

Rasprava / Discussion

12:30 – 14:00 | PAUZA ZA RUČAK / LUNCH BREAK (Catering)

UTORAK / TUESDAY, 24. 10. 2017.

SJEDNICA / SESSION I (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedateljica / Chair: Vjera Katalinić

- 14:00** **Shane McMahon** (Dublin, Irska/Ireland)
Black Tides of Mud: Music and the Occult at Century's End
Crne plime blata: glazba i okultizam na kraju stoljeća

- 14:20** **Leon Stefanija** (Ljubljana, Slovenija/Slovenia)
The Slovenian Music Culture during the Great War
Slovenska glazbena kultura tijekom Velikoga rata

- 14:40** **Lynda Payne** (Kansas City, SAD/USA)
Medicine and Composers in the Great War
Medicina i skladatelji u Velikom ratu

- 15:00** **Rasprava / Discussion**

15:20 – 15:50 PREDAH / REFRESHMENT

SJEDNICA / SESSION I (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedateljica / Chair: Vjera Katalinić

- 15:50** **Michael Turabian** (Montreal, Kanada/Canada)
Exilic Soundscapes: Musical Imaginings of a Displaced Homeland
Prognanički zvukolici: glazbeni zamišljaji raseljene domovine

- 16:10** **Kristina Milković** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Fenomen smrti u građanskom društvu 19. stoljeća: primjer Zagreba
The Phenomenon of Death in Bourgeois Society of the 19th Century:
the Case of Zagreb

- 16:30** **Trena Jordanoska** (Skopje, Makedonija/Macedonia)
The Shift of the Idioms of Macedonian Musical Culture during the Balkan Wars and World War I
Promjena idioma makedonske glazbene kulture tijekom Balkanskih
ratova i Prvog svjetskog rata

- 16:50** **Rasprava / Discussion**

20:00 PRIJEM ZA SUDIONIKE SKUPA U PALAČI DVERCE THE PARTY FOR THE PARTICIPANTS AT THE DVERCE PALACE

Gornji Grad / Upper Town, Katarinin trg 6 /
Katarina Zrinska Square 6

SRIJEDA / WEDNESDAY, 25. 10. 2017.

9:30 – 10:00

PLENARNO IZLAGANJE / KEYNOTE PAPER

9:30

Koraljka Kos (Zagreb, Hrvatska/Croatia)

Tradicija i novo u hrvatskoj glazbi početkom 20. stoljeća
Tradition and Innovation in Croatian Music at the Beginning
of the 20th Century

SJEDNICA / SESSION II: SKLADBE I TRAKTATI / COMPOSITIONS AND TREATISES

Predsjedatelj / Chair: William A. Everett

10:00

Péter Bozó (Budimpešta/Budapest, Mađarska/Hungary)

Wagner's Influence on Bartók Reconsidered:

The Case of The Wooden Prince

Ponovno razmotren Wagnerov utjecaj na Bartóka: slučaj Drvenog princa

10:20

Filip Hameršak – Marijana Pintar (Zagreb, Hrvatska/Croatia)

Časnik-skladatelj Lujo Šafranek-Kavić i njegova simfonijska pjesma Soča (1917) u kontekstu Prvoga svjetskog rata

Officer and Composer Lujo Šafranek-Kavić and His Symphonic Poem Soča/Isonzo (1917) within the Context of First World War

10:40

Steven Young (Bridgewater, SAD/USA)

Louis Vierne's terrible battle: The Piano Compositions from World War I

Strašna bitka Louisa Viernea: glasovirske skladbe iz Prvog svjetskog rata

11:00

Rasprava / Discussion

11:20 – 11:40 PREDAH / REFRESHMENT

SJEDNICA / SESSION II (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedatelj / Chair: William A. Everett

11:40

Jolanta Guzy-Pasiak (Varšava/Warsaw, Polska/Poland)

“Sa personnalité est née dans le trouble de la guerre” (Franz Hellens).

On Ludomir Michał Rogowski’s Innovative Treatise Essai sur les principe de la musique future (1918)

„Njegova je osobnost rođena u ratnim previranjima“ (Franz Hellens).

O inovativnoj raspravi Esej o principima glazbe budućnosti Ludomira Michała Rogowskog (1918)

12:00

Tijana Popović Mlađenović (Beograd/Belgrade, Srbija/Serbia)

The Slow Waltz as the Place of Different Individual Stylistic Shifts in Art Music just before the Great War

Polagani valcer kao prostor različitih individualnih stilskih pomaka u umjetničkoj glazbi neposredno prije Velikog rata

12:20

Rasprava / Discussion

SRIJEDA / WEDNESDAY, 25. 10. 2017.

12:40 – 14:00 PAUZA ZA RUČAK / LUNCH BREAK (Catering)

SJEDNICA / SESSION II (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedateljica / Chair: Sanja Majer Bobetko

- 14:00** **Zdenka Weber** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Hrvatska glazba nakon 1918. godine – jedan od mogućih drukčijih pogleda na pojavu neonacionalnog glazbenog smjera
Croatian Music after 1918 – One of the Possible Different Views on the Appearance of the Neo-National Musical Orientation
- 14:20** **Rozina Palić Jelavić** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Između Ivana Zajca i Blagoja Berse – zagrebačko operno kazalište na prijelomu stoljeća: opera *Maričon* Srećka Albinija
Between Ivan Zajc and Blagoje Bersa – the Zagreb Opera Theatre at the Turn of the Century: The Opera *Maričon* by Srećko Albini
- 14:40** **Rasprrava / Discussion**

15:00 – 15:30 PREDAH / REFRESHMENT

SJEDNICA / SESSION III: SKLADATELJI I IZVOĐAČI / COMPOSERS AND PERFORMERS

Predsjedatelj / Chair: Harry White

- 15:30** **Adèle Commins** (Dundalk, Irsko/Ireland)
'Double D[amn] those Huns': The Impact of War on Charles Villiers Stanford and his Music
'K vragu i ti Švabi': utjecaj rata na Charlesa Villiersa Stanforda i njegovu glazbu
- 15:50** **Maruša Zupančič** (Ljubljana, Slovenija/Slovenia)
The Contribution of the Prague Violinists to Musical Life in Europe during World War I
Doprinos praških violinista europskom glazbenom životu tijekom Prvog svjetskog rata
- 16:10** **Fiona M. Palmer** (Maynooth, Irsko/Ireland)
Resisting Foreign Invasion: World War I and the Campaign for the British Conducting Profession
Odupiranje invaziji stranaca: Prvi svjetski rat i kampanja za britansku dirigentsku profesiju
- 16:30** **Rasprrava / Discussion**

ČETVRTAK / THURSDAY, 26. 10. 2017.

SJEDNICA / SESSION III (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedatelj / Chair: Stanislav Tuksar

- 9:30** **Stefanka Georgieva** (Stara Zagora, Bugarska/Bulgaria)
Between Sofia and Berlin: Some Cross References to the Early Creative Years of the Bulgarian Composer Pancho Vladigerov
Između Sofije i Berlina: unakrsne reference o ranim stvaralačkim godinama bugarskog skladatelja Panča Vladigerova
- 9:50** **Tomáš Slavický** (Prag/Prague, Česka/Czech Republic)
Češki glazbenici na obali Jadrana prije Prvog svjetskog rata
Czech Musicians on the Adriatic Coast before World War I
- 10:10** **Lucija Konfíc** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Hrvatska primadona Milena Šugh Štefanac u Pragu (1915-18)
The Croatian Primadonna Milena Šugh Štefanac in Prague (1915-18)
- 10:30** **Rasprava / Discussion**

10:50 – 11:20 PREDAH / REFRESHMENT

SJEDNICA / SESSION IV: GLAZBA I DRUŠTVO (GLAZBA I POLITIKA) / MUSIC AND SOCIETY (MUSIC AND POLITICS) I

Predsjedatelj / Chair: Stanislav Tuksar

- 11:20** **Ivano Cavallini** (Palermo, Italija/Italy)
Iz dijalekta do jezika. Cesare Caravaglios i napjevi u rovovima Prvog svjetskog rata kao pjesme talijanske nacije
From a Dialect to a Language. Cesare Caravaglios and the Melodies in the World War I Trenches as Songs of the Italian Nation
- 11:40** **Petra Babić** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Diplomatsko pripojenje Međimurja Kraljevini SHS i uloga glazbe u tom procesu
The Diplomatic Attachment of the Region of Međimurje to the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes and the Role of Music in It
- 12:00** **Zdenka Kapko Foretić** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Arthur Lourié, ruski avantgardist iz 1920-ih
Arthur Lourié, the Russian Avant-gardist of the 1920s
- 12:20** **Rasprava / Discussion**

ČETVRTAK / THURSDAY, 26. 10. 2017.

12:40 – 14:00 PAUZA ZA RUČAK / LUNCH BREAK (Catering)

SJEDNICA / SESSION IV (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedateljica / Chair: Vijoleta Herman Kaurić

14:00 **Marko Vukičević** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Glazba na zagrebačkim otvorenim prostorima u službi propagande tijekom Prvog svjetskog rata
Music in the Service of Propaganda in the Public Spaces of Zagreb during World War I

14:20 **Marijana Dujović** (Beograd/Belgrade, Srbija/Serbia)
The Activities of Serbian Musicians in Military Theatres and Hospitals during the First World War
Delatnost srpskih muzičara u vojnim pozorištima i vojnim bolnicama tokom Prvog svetskog rata

14:40 **Ivana Šubic Kovačević** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Djelovanje podružnice Zagreb u Savezu muzičara Kraljevine SHS
The Activities of the Zagreb Branch of the Association of Musicians of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes

15:00 **Rasprava / Discussion**

15:20 – 15:40 PREDAH / REFRESHMENT

SJEDNICA / SESSION V: GLAZBA I DRUŠTVO (GRADOVI I INSTITUCIJE) / MUSIC AND SOCIETY (CITIES AND INSTITUTIONS) II

Predsjedateljica / Chair: Kristina Milković

15:40 **Nada Bezić** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Mozaik o Hrvatskom glazbenom zavodu u Prvom svjetskom ratu
The Mosaic of the Croatian Music Institute in World War I

16:00 **Lana Paćuka** (Sarajevo, BiH/Bosnia & Herzegovina)
The Fall of the „Double-Headed Eagle“: Reflections of the Socio-political Circumstances on the Musical Life of Sarajevo
Pad "dvoglavog orla": razmišljanja o društveno-političkim prilikama u glazbenom životu Sarajeva

ČETVRTAK / THURSDAY, 26. 10. 2017.

16:20 **Zdravka Jelaska Marijan** (Split, Hrvatska/Croatia)
**Glazba u javnom životu Splita i okolice uoči sloma
Austro-Ugarske Monarhije**
Music in the Public Life of Split and Its Surroundings on the Eve of the Collapse of the Austro-Hungarian Empire

16:40 **Rasprava / Discussion**

17:00 – 17:20 **PREDAH / REFRESHMENT**

SJEDNICA / SESSION V: GLAZBA I DRUŠTVO (GRADOVI I INSTITUCIJE) / MUSIC AND SOCIETY (CITIES AND INSTITUTIONS) II

Predsjedateljica / Chair: Sanja Majer Bobetko

17:20 **Tomislav Bužić** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Prvi i drugi povijesni koncert u Zagrebu: 1916–2016.
The First and the Second Historic Concerts in Zagreb: 1916-2016

17:40 **Branka Ban** (Osijek, Hrvatska/Croatia)
Genealogija osječkog pjevaštva prije i nakon Prvog svjetskog rata
The Genealogy of the Osijek Singing Movement before and after World War I

18:00 **Rasprava / Discussion**

PETAK / FRIDAY, 27. 10. 2017.

9:30 – 10:00 PLENARNO IZLAGANJE / KEYNOTE PAPER

9:30

Harry White (Dublin, Irsko/Ireland)

Tonality, Genre and the Great War: Musical Narrative and the Impact of Modernism

Tonalitet, žanr i Veliki rat: glazbena naracija i utjecaj modernizma

SJEDNICA / SESSION V (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedateljica / Chair: **Rozina Palić Jelavić**

10:00

Vjera Katalinić (Zagreb, Hrvatska/Croatia)

Zagreb na karti glazbenih gostovanja u prvim dvama desetljećima 20. stoljeća

Zagreb on the Map of Music Tours during the first Two Decades of the 20th Century

10:20

Biljana Milanović (Beograd/Belgrade, Srbija/Serbia)

Muzika u srpskim izbegličkim pozorištima (1916–18)

Music in Serbian Refugee Theatres (1916-18)

10:40

Ivana Tomić Ferić (Split, Hrvatska/Croatia)

Skica za glazbenu sliku Splita u jeku Velikoga rata (1914–18)

A Sketch for the Musical Picture of Split during World War I (1914-18)

11:00

Rasprava / Discussion

11:20 – 11:40 PREDAH / REFRESHMENT

SJEDNICA / SESSION V (NASTAVAK / CONTINUATION)

Predsjedateljica / Chair: **Rozina Palić Jelavić**

11:40

Vijoleta Herman Kaurić (Zagreb, Hrvatska/Croatia)

Dobrotvorni koncerti u Zagrebu tijekom Prvoga svjetskog rata ili kako uz pomoć glazbe zbrinuti ranjenike, nahranići gladne i pomoći ostalim ratnim stradalnicima

Benefit Concerts in Zagreb during World War I, or How to Use Music in Taking Care of the Wounded, Feeding Hungry People and Helping Other War Victims

12:00

Marijana Kokanović Marković (Novi Sad, Vojvodina, Srbija/Serbia)

Trijumf operete na repertoaru Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu uoči I. svetskog rata

The Triumph of Operetta on the Repertory of the Serbian National Theatre in Novi Sad on the Eve of World War I

PETAK / FRIDAY, 27. 10. 2017.

12:20 **Gabriela Petrović** (Beč/Vienna, Austrija/Austria)
Bečka filharmonija u Prvom svjetskom ratu
The Vienna Philharmonic in World War I

12:40 **Antonija Bogner Šaban** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Glazbene režije Ive Raića 1916.
The Stage Productions of Ivo Raić in 1916

13:00 **Rasprava / Discussion**

13:20 – 14:30 PAUZA ZA RUČAK / LUNCH BREAK (Catering)

SJEDNICA / SESSION VI: GLAZBA I DRUŠTVO (GLAZBA I MEDIJI) / MUSIC AND SOCIETY (MUSIC AND MEDIA) III

Predsjedateljica / Chair: Nada Bezić

14:30 **Stanislav Tuksar** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
In the Whirlpool of Idealism, Naivety, Escapism and Charity: Music, Mass Media and Public Sphere in Zagreb and Croatia during World War I
U kolopletu idealizma, naivnosti, eskapizma i milosrđa: glazba, masovni mediji i javnost u Zagrebu i Hrvatskoj tijekom Prvoga svjetskog rata

14:50 **Inja Stanović** (Sheffield, U.K.)
The Early Classical Recordings of First World War England: Process, Preoccupation and Performance
Rane snimke klasične glazbe u Engleskoj tijekom Prvoga svjetskog rata; proces, zaokupljenost i izvedba

15:10 **Sanja Majer Bobetko** (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Zagrebački „povijesni koncerti“ iz 1916. godine i onodobna hrvatska glazbena kritika
Zagreb „Historic Concerts“ in 1916 and Croatian Music Criticism of the Time

15:30 **Rasprava / Discussion**

15:50 – 16:10 PREDAH / REFRESHMENT

PETAK / FRIDAY, 27. 10. 2017.

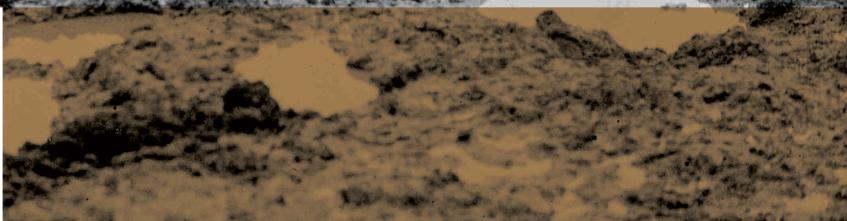
SJEDNICA / SESSION VII: GLAZBA I DRUŠTVO (POPULARNA GLAZBA) / MUSIC AND SOCIETY (POPULAR MUSIC) IV

Predsjedatelj / Chair: Stanislav Tuksar

16:10	Kristina Lučić Andrijanić (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Popularna glazba u Hrvatskoj nakon Prvog svjetskog rata
Popular Music in Croatia after the Great War
16:30	Aldo Foško (Zagreb, Hrvatska/Croatia)
Jazz u Zagrebu 1920-ih: početak novoga doba u zabavnoj glazbi grada?
Jazz in Zagreb in the 1920s: The Beginning of a New Age
in Popular Music in the City?
16:50	William A. Everett (Kansas City, SAD/USA)
Over the Top (1917): The Great War on Broadway
Preko vrha (1917): Veliki rat na Broadwayju
17:10	Rasprava / Discussion
17:30	ZAVRŠNE NAPOMENE / FINAL REMARKS
20:00	Završna svečana večera za sudionike /
Farewell Dinner for the Participants

Organizacijski odbor / Organizational Committee

Nada Bezić, Vijoleta Herman Kaurić, Vjera Katalinić,
Koraljka Kos, Sanja Majer Bobetko, Kristina Milković,
Rozina Palić Jelavić, Stanislav Tuksar
Monika Jurić Janjik (tajnica / Secretary)

HMD